Vlci v národní přírodní rezervaci Břehyně-Pecopala

AOPK ČR, Správa CHKO Kokořínsko obdržela první neověřené informace o spatření vlka v oblasti rezervace Břehyně-Pecopala již před dvěma lety. V posledních měsících však intenzita informací o pravděpodobném výskytu vlků zejména v okolí rybníka Břehyně vylučovala záměnu se psy či migrujícím jedincem. Díky společnému postupu s pracovníky českolipského a mělnického muzea se podařilo během letošního jara opakovaně potvrdit stopy, zbytky vlčí kořisti, trusu a charakteristické vytí. Na základě těchto zjištění bylo rozhodnuto o instalaci fotopastí v oblasti zrušeného vojenského výcvikového prostoru Ralsko v NPR Břehyně-Pecopala, i když pravděpodobnost zachycení vlků byla velmi nízká. Překvapivě již první kontrola přinesla jasný důkaz – fotografie vlka. Případná záměna se psem byla vyloučena konzultací s několika odborníky. Je to tak první prokazatelný důkaz o výskytu vlků v této části Čech po více než sto letech. Vlk, kterého zachytila fotopast, pochází pravděpodobně z německo-polského pomezí, z oblasti Lužice. Odhaduje se, že tam žije v několika smečkách více než 100 jedinců. Zda byl vyfotografovaný vlk samotář, nebo se pohybuje ve smečce, ukáže další průzkum území. O jeho výskyt se zajímají nejen pracovníci státní ochrany přírody, ale i zaměstnanci českolipského muzea a vojenských lesů.

„Vlci jsou pro krajinu důležití. Jsou výborní lovci, a mohou tak pomáhat regulovat přemnožená divoká prasata, jeleny a srnce, kteří nadměrným okusem ničí v lesích mladé stromky. Za případné škody, které by vlci způsobili na domácím zvířectvu, mají hospodáři podle zákona nárok na finanční kompenzaci," vysvětluje František Pelc, ředitel AOPK ČR.

Zjištění výskytu vlků potvrzuje vysokou přírodovědnou hodnotu území, které je připraveno k vyhlášení chráněnou krajinnou oblastí Kokořínsko–Máchův kraj.

Ladislav Pořízek

Autor pracuje v AOPK ČR

Vlk, kterého zachytila fotopast, pravděpodobně pochází z oblasti Lužice

SUMMARY

Very valuable information on state of the environment as well as background data for nature and landscape management are provided also by inconspicuous and less "attractive" insect taxa or ecological/functional groups, e.g. clearwing moths (Sesiidae) *among butterflies and moths* (Lepidoptera). *Some of the above insects prefer remnants of natural and semi-natural habitats in the Czech Republic. Therefore, current knowledge of their bionomics can be taken into account when drafting the management plans for such sites/areas: for more details, see the article by Zdeněk Laštůvka.*

The Na Špičáku Cave in the Jeseník Karst (northern Moravia) is considered to be one of the caves in Central Europe supported by written evidence for the longest period ever. Many rare epigraphic inscriptions, drawings and paintings on cave's walls and ceiling confirm the unique history of human interest in the underground there. The most valuable cave paintings were restored by professionals during autumn 2013: it was the first activity of this type in the Czech Republic. The story is described by Petr Jenč and Vladimír Peša.

Leaving habitats to spontaneous development, i.e. *natural vegetation succession has been step-by-step becoming an important part of forest habitat/stand biological diversity conservation. Despite the imperfect current knowledge, it seems that forest management termination can improve biological diversity even in forests having been used for a long time in the Central European cultural landscape. Two opinions on the topic are presented by Jeňýk Hoffmeister and Antonín Krása.*

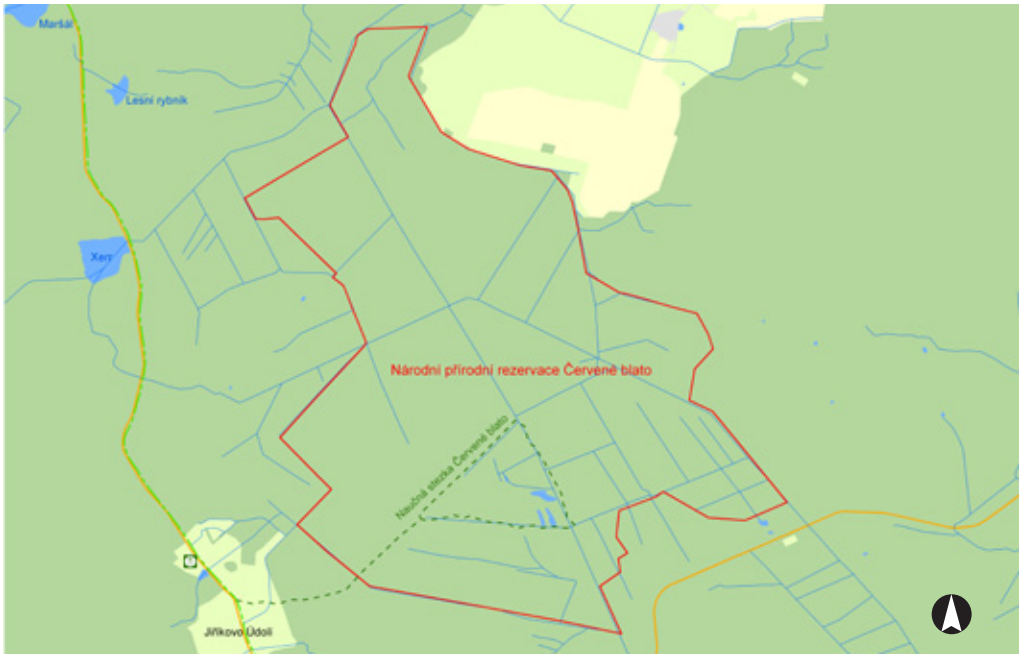
Although legislation in the Czech Republic does not recognize the term "a private protected area", the word can be met more and more often. It is the most accurate term for nature conservation efforts in a particular site or area, for the needs to protect, conserve and manage the selected sites or areas for their natural or cultural values, carried out by a natural person or persons. How many private protected areas are currently in the Czech Republic? Where are they located and who has been establishing them? The questions above and more are answered by Pavel Pešout.

China is a country of many superlatives. It has been changing beyond recognition from a developing country to a world power and one of the key players on the global scene. Increase in standard of life has been followed by increasing pressure on nature there. Consequently, nature suffers heavily from that process. In his article, Antonín Krása presents both remarkable cultural tradition as well as some nature conservation issues in the world´s second biggest economy.

Jan Plesnik

Červené blato

Procházka nejstarší naučnou stezkou Třeboňska

Základní údaje o trase

K nástupu na naučnou stezku je nutné dopravit se do Jiříkova Údolí, bývalé sklářské osady. Leží mezi obcemi Šalmanovice a Byňov na silnici č. 154 Třeboň – Nové Hrady. Po silnici vede také cyklistická trasa 1034. Automobil je vhodné zaparkovat u restaurace a penzionu Červené blato. Stezka začíná odbočkou ze silnice po zelené turistické značce. Na křižovatce je umístěna mapa Novohradska a cedule označující hranici CHKO Třeboňsko.

Prvních 200 m vede zpevněná cesta přes louky k lesu, na jeho okraji je umístěno odpočívadlo. Asi po 1 km chůze většinou smrkovým porostem je nutno odbočit ze zelené značky mírně doleva. Během procházky lze spatřit na zemi drobná barevná sklíčka. Po této cestě se totiž kdysi odvážela rašelina, a tak byla zpevňována odpadovou sklářskou drtí z hutě v Jiříkově Údolí.

Naučná stezka tvoří v rezervaci smyčku dlouhou asi 3 km. Po cestě je 9 naučných tabulí, které informují o historii sklárny v Jiříkově Údolí, o využití rašeliny, o vývoji rašeliniště a o jeho floře a fauně. V otevřené partii rašeliniště je malá vyhlídková plošina. Přes odvodňovací kanály vedou lávky a značnou částí na podmáčených místech prochází letos nově opravený dřevěný chodníček. Stezka je určena pro pěší turistiku, vede po rovině a je nenáročná.

V CHKO Třeboňsko se nachází rozsáhlá plocha rašelinišť, tzv. blat. Začala vznikat ve sníženinách terénu již před více než 12 000 lety. Jejich rašelina je dodnes využívána k lázeňství a k výrobě zahradních substrátů. V minulosti bylo hlavním důvodem k těžbě rašeliny borkování – ruční výroba cihliček na topení. Po zaniknutí tohoto způsobu hospodaření začala rašeliniště regenerovat, a vznikla tak pestrá mozaika různých rašelinných biotopů od bezlesí až po zapojený les podle stáří porostu a výšky hladiny podpovrchové vody. Od roku 1993 jsou „Třeboňská rašeliniště“ zapsána na Seznamu mokřadů mezinárodního významu Ramsarské úmluvy.

Jedno z těchto rašelinišť, Červené blato, bylo již v roce 1983 zpřístupněno pro veřejnost naučnou stezkou. Jedná se o jedno z nejrozsáhlejších rašelinišť nižších poloh (465–475 m. n. m) s rozlehlými porosty borovice blatky a podrostem rojovníku bahenního. Kromě unikátní vegetace je Červené blato významné především mnoha vzácnými druhy bezobratlých; zjištěn zde byl rovněž výskyt 71 druhů obratlovců (5 druhů obojživelníků, 3 druhy plazů, 51 druhů ptáků a 12 druhů savců).

Celé území je protkáno množstvím kanálů, které rašeliniště odvodňují Borskou stokou a Podřezanskou stokou do řeky Lužnice. V rámci péče o rezervaci dochází ke zpomalování odtoku a zaslepování starých odvodňovacích stok dřevěnými hradítky.

O významu lokality svědčí i to, že byla vyhlášena „Státní přírodní rezervací“ již v roce 1953 (výměra 39,41 ha), v roce 1973 došlo ke zvětšení na 331,43 ha. Do kategorie „Národní přírodní rezervace“ byla převedena roku 1992.

Markéta Drábková

Místa po těžbě rašeliny přirozeně zarůstají mokřadní vegetací. Foto: Jan Ševčík

02
9 771210 258000

Příští číslo vyjde 24. června 2014

CHKO Kokořínsko--Máchův kraj